

LO TEATRO CATALA

**REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ**
Carrer Diputació
125.-2.º-3.^a

**PERIÓDICH SETMANAL
INDEPENDENT,**
DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS
Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

SUCURSAL
PERA
CARTAS Y AVISOS
Unió, 5, 3.er, 2.^a

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. 1.^o00 pesseta trimestre.
Fora. 1.^o50 »
Artistes estrangers, 25 pessetas l' any

ULTRAMAR

Semestre. 7 pessetas
Un any.. 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent.. 10 céntims
Id. atrassat. 15 »

Certamen Teatral Catalanista

Ab arreglo á la base 10.ª de la Convocatoria, s'ha organitzat ja la

FUNCIÓ EXTRAORDINARIA

(á la qual serán invitadas las Autoritats) pera estrenar las obras premiadas, la que s'efectuará dilluns prop-
vinent, 23 del actual, á dos quarts de nou del vespre
y baix lo següent programa, en lo

Teatro Romea,

prenent part en l'espectacle la distingida primera
dama SENYORA PARRENYO, lo primer galán D. MI-
QUEL ROJAS, l'actor cómich SENYOR PERELLÓ y altres
aplaudits artistes.

ORDRE DE LA FUNCIO

- 1.er Sinfonia:
- 2.^{on} Estreno de la comedia en tres actes y en
vers, titulada:

LA TRIPLE ALIANSA

REPARTIMENT.—D.ª *Amelia*, D.ª CARME PARRE-
NYO; *Angelina*, D.ª CANDELARIA TARÉS; *Juliana*,
D.ª JOANA CERVERA; D. *Serafi*, D. MIQUEL ROJAS;
Marcelo, D. LLUIS LLIBRE; *Carlos*, D. ANTÓN COLL;
Jep, D. JOAN PERELLÓ; *Damià*, D. NICOLAU SARTO;
Telefonista 1.er, D. J. VINYALS.

- 3.er Estreno de la pessa en un acte y en vers,

DÍGALI BARRET DÍGALI SOMBRERO

REPARTIMENT.—D.ª *Rosalía*, SRA. CERVERA; *An-
geleta*, SRA. TARÉS; *Ramon*, SR. PERELLÓ; *Joaquim*,
SR. SARTO; *Jaumet*, SR. COLL; D. *Solador*, SENYOR
N. N.

- 4.^{rt} Obertura dels plechs que contenen los noms
dels autors premiats.

PREUS DE COSTUM

Entrada á localitats, UNA pesseta. Entrada al 2.ⁿ pis, 50 cts.

Se despatxan localitats en Contaduria, y vales á
pesseta en lo kiosko del Sr. Calaf (Rambla de las
Floss, prop de Betlem) y perruqueria de Trilla, (Car-
ders, 38.)

Forsas Catalanistas

III.

La aristocracia

En lo lleuger bosqueig qu'hem fet de las forsas ab
que podrian contar las doctrinas catalanistas, demá
que arribessin (com nosaltres desitjem) dias de proba
pera nostra Pátria idolatrada, falta'ns únicament con-
tarhi 'l contingent que la Noblesa catalana portaria
á las filas dels defensors de nostra autonomia, quant
no de la nostra independencia.

En la noblesa catalana hi há dos caràcters: la
noblesa antiga ó siga'ls descendents de las familias
nobles creadas d'avans de la guerra de successió, y la
noblesa que diriam de la nova fornada, noblesa crea-
da pera satisfer serveys fets á la nació quant no al
centralisme.

La noblesa antiga que, si hó ja va estingintse, en-
cara per aixó guarda lluhida descendencia en los
Bofarulls, Baltás, Alós, Balleescás, Palaus y tants al-
tres, sempre ha sigut catalanista fins al ànima.

La noblesa de nou encuny, en sa majoria també
ha treballat en pró del catalanisme. Aixís tenim al
Marqués de Comillas convertit en Mecenat del mes
inspirat dels poetes catalans y proffillant son sublim
poema escrit en nostra llengua, *l'Atlantida*. Lo parent
d'aquest, en Güell y Bacigalupí, atent al mohiment
regionalista y essent protector dels escriptors y artis-
tas catalans. Gran part, en fi, de la noblesa ulti-
mament creada, preocupantse de las cosas de Cata-
lunya.

Abduas noblesas, la vella y la nova, han treballat
y treballan, no tot lo que podrian; mes si d'una ma-
nera perceptible en pró de la causa catalanista.

Que podrian treballar encara més, què si així ho
fessin, donarian la empena decisiva en favor de la
llibertat de la pátria, ningú ho dubta.

L'ajuda de la noblesa y mes de la part aquella que
al gloriós nom dels antepassats, reuneix las grans
influencias del capital y l'treball acumulat, seria un
cop dacissiu que tiraria á terra 'l centralisme.

Tractantse de personatjes de válua, 'l seu modo de
obrar portaria darrera seu á gran número d'indi-
viduos de la classe mitja y del poble, y seria mes gran
l'entusiasme y mes ferma la corrent á cada adhesió;
per l'exemple que donaria, que no per la importancia
efectiva de la persona adherida,

Los hermosos exemplos donats pe 'l Sr. Marqués de Comillas y Marianao y Güell, confiem véure 'ls multiplicats y repetits, per la gran importancia que suposan y perquè aquets se venhen mes enllá del Ebro.

Per lo que respecta á la vella noblesa que encara conta grandíssima influencia en las poblacions petites y en los últims recons de nostra terra, ja sab lo paper que li pertoca. ¡Animar lo moviment catalanista en lo camp y en la montanya! Paper per cert meritissim y que donará resultats de gran importancia.

¡Noblesa Catalana! Tu que primer fores mirall de perfeccions en arts de guerra y pau y qu' avuy ets la possessora del treball acumulat, déus posarte al cap del catalanisme, cumplint debers de filla envers la mare de tots, la Catalunya que voldríam véurer convertida en reyna de sas accions primer y després, per medidel sant treball, en la primera de las nacions llatinas.—M. RIUSEC.

MELANGÍA.

Qué trista es la vesprada—que trista qu'es, Dèu meu! L' arbre que 's reflectia— á dins del llach de plata, la fosca ja l' amaga—ja gaire bé no 's veu, y 'l cel que ara 'ns mostraba—mantell rich d' escarlata, ab núvols molt negrosos—va enbolcallantse arreu.

En lo boscatge ombrivol—no hi vola ja cap au, ni 'l papalló volteja—goixós á la floreta; tot lo que 'ls ulls oviran—respira trista pau; no trenca ja 'l silenci—lo cant de l' auceleta, y l' aygua no enmiralla—com ans lo color blau.

Enfront d' aytal tristura—¡cóm s' afigeix mon cor! ¡cóm sento que s' omplena—de dol l' ànima mia! puig dintre de ma pensa—renaix un greu recort que 'm roba las dolcesas—y minva ma alegria, ensemps que llagrimen—mos ulls sense conhort.

¡Tot passa, tot! —murmuro—Demá vindrá 'l nou jorn. y un' altra poncelleta—bressantla la ventada, lluhir sas bellas galas—veuré del llach entorn, mentres que pe 'l ramatge—l' aucelet gaya cantada, bo y gronxantse alegrivol—entonará dejorn.

Mes ¡ay! que no tot torna—y aixó á mi 'm dona esglay; puig aquell bès purissim—que va abrusar ma cara, darrer alé de vida—de un cor; y últim esplay aquel bès tan purissim—qu' ans d' finir mon pare va ferme en la agonía.....—¡ja no tornaré may!

JOSEPH GARCÉS Y CODINACH.

Estrenos catalans

Novetats.—*L' anima morta*, tragedia en tres actes y en vers del Sr. GUIMERÁ.

Preparat ab un mitj plé de públich á favor del autor, puig qui allí s' trobaba la plana major dels *Ulgats*, tingué lloch lo tan esperat estreno de l' última obra del primer de nostres tragichs.

Ab espectació gran assistiam al teatro del passeig de Gracia y si be segurs del bon exit, porque ja anticipadament teniam noticias de la obra y per altras circumstancias que no es del cas citar, temiam per l' autor de *Mar y Cel*. Nos explicarem: lo senyor Guimerá es atrevit, atrevidissim en sos pensaments y concepcions; y aixís com hi ha hagut *toreros* atrevits que portats per sa temeraria audacia volent estremar las sorts han tingut una *cogida*, aixís lo senyor Guimerá, valent en sas produccions, volent á voltas estremar la sublimitat, nos fa tremolar també, y temem per ell, que no caigui víctima de una *cogida*, puig no hi ha que olvidar que de lo sublim á lo ridicul no hi ha mes que un pas, y 'l caurer en ridicul es la pitjor *cogida* que pot sufrir un autor dramátich.

En honor á la vritat, hem de dir, y no 's cregui que

aquest preámbul porti intencions malévolas, que 'l senyor Guimerá ha surtit victoriós y que, si be com sempre, ha sigut atrevit en *L' anima morta*, ha sabut també sortejar 'ls perills y lliurar-se de la *cogida*.

Anem donchs al grá. L' argument de *L' anima morta* no creyem que sia històrich, puig si bé l' autor no ficsa clarament lloch deació, suposem qu' aquesta passa á Catalunya y en nostra patria ignorem l' existencia de un rey Ferrán que tingués un germanastre dit Dagobert... Si l' argument es prés de la historia de un altre país, allavors callem. Mes deixant apart la existencia real dels personatjes ó la vritat del argument, y ficsantnos no mes en la verossimilitut històrica, res deixa aquesta que desitjar, y 's compren tractantse d' un autor qu' atesora 'ls coneixements del *Indibil y Mandoni* y *Gala Placidia*. L' argument es gran: Dagobert, fill natural del rey, envenena á son pare y á son germanastre Ferrán, llegitim successor del trono, á fi d' apoderarse d' ell. Lo rey mor; més Ferrau, jove y resistent vens la potencia del verí; pero no sense adquirir una perturbació mental que l' hi enterboleix lo pensament de tal modo, que queda idiota de resultas... es dir sa inteligencia, son *ànima* resta com *morta*. Lo pérfit germanastre en sas contadas estonas de lupidés li inculca la idea de que son pare es captiu y de que ell si es bon fill, déu lliararlo. Lo pobre boig cada cop que aixó sent s' exalta y empitjora mes son mal, favorint aixó l' ambició intent de Dagobert.

Mes arriba un jorn que Ferrán se casa y sa muller, comprenent las ambiciosas intencions de son cunyat s' empen la taleya de anar retornant la rahó á Ferrán, al pas que Dagobert, retreyentli sempre lo fals captiveri de son pare, contrarresta 'ls esforços de ella en la inteligencia del Rey.

Complicats á n'aixó que Dagobert, enamorat de sa cunyada pretén sos favors. Portat de sa ombició y son criminal amor, esperonat pe 'l desitj y volent acurtá 'ls aconteixements, intriga ab uns quants cortesans mal contents y acaba per destronar al rey Ferrau y apoderarse de sa muller.

Mes los portidaris del rey idiota, s' aixecan també, vencen als parcials del germanastre intrús y per fi en la cripta que guarda las cendras del pare envenenat, últim refugi del parricida, s' apoderan d' aquest.

Allí 'l rey Ferrán ab la rahó ja recobrada, obliga á confessar á son germanastre 'l horrend crim comés, y després de una escena imponent per son gran realisme, venja sos agravis y la mort del psre de abdos apunyalant á Dagobert.

Aquest es en essencia l' argument de *L' anima morta*, argument apropósit pera que un poeta del nervi de Guimerá aboqui á dolls los brillants de sa lírica y l' or de son llenguatge, que en vritat d' or y brillants está feta la obra.

Ni una paraula sobrrera, ni un vers fals: tot or y brillants; mes brillants de molts quilats y or de imillorable lley. De imatjes atrevidas, de expressions valentas de energia y vigor, n' hi ha una mina. Certs esprits timorats y meticulosos repugnarán sens dupte aquella agrò; mes nosaltres valentnos de una comparació vulgar, dirém que preferim á las pomas dolsas, las agre-dolsas. Y apropósit d' aixó, farém notar una observació que fá molt temps tenim en cartera.

Algú ha dit que Guimerá es lo Shakespeare catalá. Si 's refereix á la analogía del género en qu' tots dos tenen obras escritas, no dihem res.

Mes si de cás s' aludeix á analogías d' estil, res mes equivocat. Los personatjes del autor inglés son

Revista Teatral

cuidadosament mimiaturats; los del tragich català abocetats asprement. La forma de Shakespeare es deliciosament poética y melancòlica; la de Guimerà, es viril enèrgica y robusta. Los héroes del creador del *Hamlet* son hermosos, bonichs, fins, ben delineats, y 'ls del autor de *Mar y Cel* farreyns, mostrant angulositas salvatjes...

En nostre concepte, 'l trágich á qui mes s'assembla Guimerà, no es Shakespeare sino Schiller,

Tornant à *L'ànima morta*, dirém que la forma literaria es exquisida y sos endecassilabs lliures son esculturals y algunas de sas imatjes fóren celebradas. Hi há escenas impregnadas de humorisme: fan riurer; pero ab aquell humorisme que fereix y fa admirar mes lo geni de Guimerà, puig fer riure en *L'ànima morta* equival á jugar ab foc; es desafiar al públich.

Parlém ara de la interpretació. Lo protagonista está á càrrech del senyor Bonaplata, elecció acertadíssima. Cap actor català ni castella (suposat que 'ls actors castellans poguessin interpretarho), faria com ell una creació d'aquell rey idiota.

Hi há que veure 'l; está enmotllat dintre del paper, com si l'autor l'hagues tallat per ell. Se 'ns ha dit qu'avans del estreno 'l senyor Guimerà no estava del tot satisfet de son protagonista. ¡Injusticia gran! Ja no cab dintre del talent humá, tréurer mes partit de un paper difícilíssim com es lo del pobre idiota. A menys que 'l fés un boig de debo, cosa imposible.

Lo senyor Tutau está també perfectament. Deixant á part la seva dicció un xich desagradable al principi, acostumat després á ella, treballa á la perfecció. La senyora Mena molt bé; idem los senyors Esteve y Virgili y ajudan ab fé al magnífich conjunt la senyora Palá y 'ls senyors Pigrau, Guitart, Oliva, Daroqui, etc.

La direcció escénica de primera. Lo mobiliari un xich anacrònic; 'l vestuari preciós pe 'ls actors y detestable per lo que toca als *galans de llansa*. Lo decorat *cosí, cosí*.

Al final de cada acte, fou l'autor cridat á las taules, y al final de l'obra hi hagué un *delirium tremens* de braves y aplausos, obligantlo á surtir una infinitat de vegadas,

En resum; lo senyor Guimerà ha obtingut justament un éxit de primera calitat y Lo TEATRO CATALÀ, li dona la més coral y entussiasista enhorabona com á dramátich y com á honra literaria de nostra patria. ¿Quin dia podrem fer lo mateix com á jefe de partit catalanista?

¡Dèu fassi que siga prompte!—R.

Alaluya, saynete en un acte yen vers de D. ENRICH MORAGAS.

Aquest novell autor, que comensá sa carrera teatral fa poch temps; nos ha donat ab lo saynete mes amunt titolat, una mostra de que té condicions notables pera cultivar lo género cómic.

Es *Alaluya* un verdader saynete: l'acció passa dalt d'un terrat, y allí ab vers fácil y animat, ocorre una serie de incidents qu'excitan las riallas del públich y fan venir ganas de tornarla á sentir. L'argument es senzillet; mes degut á la molta animació y al bon número de xistes que sas escenas contenen, un no s'adona de lo flach de dit argument y passa l'estona agradablement entretingut.

Gran cosa es comensar per ahont lo senyor Moragas comensa.

La interpretació molt acceptable, distingintse lassenyoras Palá y Galcerán y 'ls senyors Odena (síbe una mica exagerat), Faentes, Pigrau, Goula, Guitart, Oliva y Daroqui.—R

Liceo.—*Garin*, ópera del M^{tre}. BRETÓN.

L'aspecte de la sala d'espectacles era 'l de las grans solemnitats

Lo mes florit en ciencias, arts, industria y riqueza, havia acudit en massa la nit del dissapte passat á sentir la nova ópera de Bretón, aquella ópera que va prométrer formalment escriurer pera Barcelona 'quant la dinou mesos justos, espurnejant los ulls d'emoció y batent lo cor d'agrahiment, escoltaba 'ls frenétichs aplausos qu'un públich plé d'entussiasme tributaba als seus primogénits *Amants de Teruel*.

Promesas fetas en tals circumstancias, deuen cumplirse, á menos que 's tracti d'algun desagrahit ó impotent: Bretón, que no té res d'una cosa ni altra, ha complert com á bó, oferintnos las primicias de sa segona ópera ab un assumpto catalá del tot, plé del rústich flaire de nostra aymada terra y saturat de dolsas melodias sempre gratas á qui las sent, sobre tot si aquet es fill de nostra benvolguda Catalunya.

Com se pot sup sar, la espectació era grandíssima. Lo teatro plé de gom á gom, los palcos esplendorosos de bellesas, la platea tapi la de colors com inmensa paleta de pintor, los pisos alts formiguejant de gent, l'atmósfera xafugosa y pesada ahont pareixian flotar en confosa barreja desitjos y esperansas entussiasas, indiferencias sens nom y silenciosas amenassas... Tot aixó, unit á la remor confosas de mil conversas sostingudas entre partidaris y detractors, indiferents y entussiasas, arristas y *amateurs*, daban un aspecte imponent y nou al teatro ahont l'hidra de cent caps ó siga 'l públich, pareixia recargolarse en un paroxisme de tensió nerviosa desconeguda per ell.

Després del aplauso de surtida comensá 'l preludi en mitj d'un silenci imponent. Desde 'ls primers compassos lo públich pogué darse compte del pas gegantesch qu'havia donat l'il·lustre Bretón desde sa última ópera. Es una verdadera filigrana de composició, sense confusions instrumentals ni efectismes de mal gust. Es d'aquells preludis que sense buscar l'aplausó 'l crea, sense arrebatat al públich l'extasia y sense fanatisarlo 'l sorpren agradablement, com ho proba l'unánim aplauso que al finalisar va ressonar per tots los àmbits de la sala. L'opinió estava domada, pero no convensuda. Al aixecarse 'l teló comensa 'l coro *Dai placidi clivi*, plé de sabor popular y admirablement tractat. Lo solo de trombón qu'acompanya 'l recitatiu de *Teudo*, es originalíssim y de bon efecte. Apareix lo coro de donas eu escena y al cantar *La luna pallida senza ombra ó velo*, va rompre 'l gel del públich qu'esclatá en entussiasas aplausos y aclamacions fentlo repetir. L'éxit s'havia decidit francament. Segueix la preciosa balada de *Witilda*, cantada admirablement per la Sra. Tetrizzini, y que comensa *C'era dunque una donzella*, qual primer motiu es tret d'una melodia catalana titolada «La captiva» y que pot trobarse en un dels volums de Francesch Pelay y Briz *Cansons de la terra*. Lo duo d'*Aldo y Witilda* (Sras. Synnerberg y Tetrizzini) es un dels fragments mes inspirats de l'obra. Tendre, delicat y apassionat, no té desperdici. Cada nota, cada frase, brota espontánea y suan de una instrumentació primorosa que fá recordar llunyanament per sa factura las sublimes armonías de Gluk y Mozart. Lo final del acte es d'un efecte magnífich al barrejarse las frases d'amor del duo ab lo coro intern que repeiteix la frase de surtida. L'aplausó sigué de debo. Mestre y artistas tingueren que surtir cinch ó sis vegadas en mitj del entussiasme del públich.

Lo según acte comensa ab una invocació á la natura, que es, en nostre pobre concepte, lo millor que té la obra.

Te *algo* de Beethoven per la grandiositat ab que está concebuda, y té de Wagner per la neta característica y descriptiva que en tota ella domina. No s'assembla res al un ni al altre, y al dir aixó ho fem tan sols á títol de mera comparació. Aquella suavitat y placidés ab que comensa *L' alba inargentea il cielo*, aquella gradació de matissos y colors, aquelles modulacions portadas al infinit sense esforços ni rebuscament, los variats cants que 's barregen sense entrebancarse y s'ouhen distints y precisos simulant lo remor de la brisa, lo cant dels aucells, lo mormorar de la fonteta, totas las mil armonías de la natura bella al trench de l' auba, son d' un efecte grandíós y magistral. Lo públich no la va aplaudir... ¿Perqué? Va créuer que tenia qu' escoltar al tenor y va descuidar l' orquesta, quant estem segurs que Bretón al escriurer aquesta página brillant de música, va volguer que l' orquesta cantés l' invocació. Lo tenor en aquest fragment es secundari malgrat las inspiradas frases que ha posat en sa boca lo llibretista y l' músich. Segueix una aria de barítono molt ben trassada y justa pe 'l carácter que aquet porsonatge representa en la obra, y à seguida l' arribada del *Compte Wifredo* que porta sa filla *Witilda á Garin*. Lo concertant es originalíssim y d' efecte grandíós, dominant una frase de tenor, de gran efecte, y un final plé de sentiment que la Sra. Tetrassini desempeña admirablement posantse á la altura de las eminencias trágicas. Després d' una romansa d' *Aldo* (*Witilda di questa anima*), de corte una mica italiá y que recorda per sa estructura la romansa de Isabel en *Gli amanti di Teruel*, comensa la pessa capital de la obra, ó siga 'l duo entre *Garin y Witilda*. Tot lo que de aquet número diguem es poch comparat ab la realitat. Lo preciós andante de la soprano *Quando la luna argentea* (que cada nit s'ha fet repetir) es d' una tendresa sublim y de factura irreprotxable. L' ardenta frase del tenor que segueix con mou per l' erotisme que tot' ella respira, encar que quatre *sabis* (sic) la vulguin trobar semblant á uns compassos del *Tristan é Isolda*, de Wagner. ¡Cóm si Bretón tingués qu' anar á enmatllevar motius á ningú!... ¡Pobrets!... La tempestat en la orquesta es d' una vritat esgarri-fosa. Lo reituny dels trons que s' estimban per los pichs de la histórica montanya, los alarits de desitj que llenza *Garin*, convertit en estúpida bestia humana, per la beltesa de *Witilda*, los prechs d' aquesta que cau en brassos d' ell desmayada... ¡Quina situació mes drámatica! En ella ha derrotat Bretón tota sa inspiració y son inagotable talent. *Garin* té ja sa presa qu' oculta en lo profund de la cova. Un llamp fuetaja la escena, estalla un tró horripilant y l' orquesta á *tutti* xiscla lo cant erótic del tenor... Lo crim s' ha cumplert. L' efecte es grandíós. Lo públich queda suspés un moment tan sols, pera esclatar en una salva de aplausos.

Lo quart acte es lo mes tipich de la obra. Comensa 'l preludi ab varios motins de la obra y las trompas atacan un conegut cant catalá que serveix de *pedal* al coro: segueix la cansó de *La filla del marxant*, modulada y embellida á temps d' *allegro*.—Un altre coro admirablement armonisat y conservat sobre motius de las cançons catalanas *Lo cant dels aucells y Nostramo*, y á continuació de una bonica *ampurdanesa*, vé l' exit de l' obra, la sardana. Lo cant del corneti es senzill y ajustat á la indole del ball, produhint molt bon efecte la segona vegada l' imitació del *fiscorn*.—L' unísono de corda es d' aquelles pessas que

arrebatan per lo ben trobadas, y aixis ho demostrá 'l públich fanatisat lo primer dia, tributant una ovació que no té precedent en nostre teatro.—Lo terceto final es de primera forsa al igual que 'l *reconto* de tenor que 'l precedeix.

La execució va resultar molt deficient tenint en compte 'l mérit de l' obra, puig solament la Sra. Tetrassini va estar á la altura de gran artista, despenyant la part de *Witilda* y cantantla ab molt bon gust, lo que li va valer continuament l' aplauso del públich admirador del talent de tan celebrada prima donna.

La *mise en scene* molt descuidada. Los coros y l' orquesta bé: ¿oy que es estrany?...

Per' acabar: la entussiaista ovació que 'l publich ha tributat al insigne compositor. lluny de ser exagerada va ser justa y potser inferior á la que per sos mérits li pertoca.—Las envejas han quedat sofocadas; los detractors vensuts; los indiferents, convensats, y la gran massa de públich imparcial, entusiasmada.

Si nostre modest aplauso arriba fins á Bretón, que l' accepti encara que petit en la forma, con lo mes entussiaista y de bon cor en lo fondo.—BEN.

Tívoli—Continúan los aplausos del públich á la companyia Romea que per la seva part s' esmera en dar varietat als espectacles. La Sra. Romero en *Niña Pancha* reb una ovació cada nit, sobre tot després dels *chanteuse* parisien.

Dissapte passat, dia d'estrenos, va assistir una numerosa concurrencia al teatro, ahont se posaba per primera vegada l'episodi titolat *Agustina de Aragón*. Encara que 'l mérit absolut de la obra sigui molt discutible, la vritat es que compleix perfectament son objecte, entussiasmant al públich; sobre tot després del desfile del primer acte y al final del según que figura lo atach del Portillo pe 'ls francesos, ab la defensa del poble y lo gloriós episodi que la historia esplica de la heroína que dóna títol á la obra. Aquesta (la obra) donará entradas per lo ben presentada y la execució que li va cábrer. Lo Sr. Romea va desempenyar un lléch deliciós, al igual que las demes parts de la companyia sos respectius papers.—B.

Eldorado.—*Jules Vert y C.^a ó El Baron del Pelo Crespo*.

Dissapte passat, á l' hora en que tenia lloch la ovació del primer acte del *Garin*, en que's disparaban las canonadas de la *Agustina de Aragón*, fent *pendant* ab los picaments entussiaistas al autor de *L' ánima morta*, tenia lloch en Eldorado l' estreno de la sarsuela amunt nomenada.

¿Qué es *El Baron del Pelo Crespo*? Donchs senzillament una *escarolada teatral*, ab la menor cantitat de literatura possible, amanida ab molta gracia, molts *toilettes* lleugeras y molts incidents estravagants.

Allí hi ha de tot: cant, ball, gimnasia, declamació. Hi ha diversió pera tots los gustos; es una verdadera obra *cosmopolita*: tan agradaria aquí com á la xina si la traduhissin al xino. Lo seu objecte es fer riurer al públich y no cal dirho que ho logra, 'sent son autor l' aixerit Molas y Casas... ¡Fins hi surten 'ls jegants y 'ls nanos!

Lo músich senyor Cotó ha amanit la escarola de 'n Molas ab l' oli de la seva música y 'l senyor Moragas, hi ha posat lo vinagre, ab uns bailables ahont la Monroc alsa ia cama qu' es un *contento*, y 'l senyor Urgellés ha proporcionat la *plata* de porcelana de Serres, ab un decorat de *mistó*.

Tant l' autor de la música, com lo de la letra, com

lo dels balls, com també 'l de las decoracions, foren cridats repetidas voltas á las taulas.

La interpretació bona, y aixó que hi treballa la mar de gent. Citarem las germanas Alba, las senyoretas Ferrero, Brú, Guerra, Monroc y Pamies.

Entre 'ls mascles los senyors Colomé, Fernandez, Cerbon, Palmada, Alba, Pamplona, Soler y Perez.

En resum; *Jules Vert y C.^a ó el Baron del Pelo Crespo*, promet ser una mina pera la empresa de Eldorado—R.

Canto al trabajo

COLECCIÓN DE CANTOS ESCOLARES

A la galanteria de un dels autors de la composició qual nom serveix de epígrafe, deben l' haverla rebuda. Mil gracias.

Falta fá qu' en las escuelas elementals acostúmin als noys á cantar en coro composicions que, al mateix temps que senzillas y fácils, no estiguin mancadas de inspiració, com passa ab la que 'ns ocupa, de guda á la ploma del conegut pfoessor de música D. E. Llapart.

Poca cosa 's pot fer tenint per rádio d' acció un espay tant reduhit com lo que ofereix la lletra y la inteligencia dels executans á qui va dedicada la composició.

Ab tot y aixó, l Sr. Llapart n' ha tret partit y ha fet una obra que dintre las escuelas elementals se fará popular per sa melodia fácil y expontánea.

Felicitem al Sr. Llapart y li preguem no deixi de continuar la colecció d' eixos cants que tant bé poden fer á la classe a que van dedicats.—V.

Secció del Graciós

EPIGRAMAS

—Per certas qüestions d' amor
en Pep desafiá á un tal Xarpa.
—¿Van ana al camp del honor?
—No; van aná al camp de l' Arpa.

—Vinch de part del senyor Güell
si un tal 's coneix vosté.
—Mira, noy, digali que
per talós coneix á n' ell.

—Aquesta carn es passada
y no la vull pas, Bernat,
—No tingas por, Reparada,
qu' es passada.... d' amagat.

—Passant pe 'l Born l' altra nit
vaig sentir molts crits de ¡viva!
—Ja ho sé; eran las pescateras
que allí venian sardina.

J. STARAMSA.

Memorias d'un comediant (·)

CAPITOL V.

Aclaracions.

Sorprés quedá 'n Ridaura devant las paraulas de l' apuntador Ramón; sorprés, per entrevéurer en ellas un món may pensat dels que miran lo teatro de te-

ló en fora y fins de qui la bona fé, l' acompanya per mes que preigui part activa entre 'ls comediantes.

¡Quin home! ¡Sempre ab la fel als llabis! ¡Sempre ab la llengua apunt, igual que bisturí en mans de metje quirúrgich disposat á fer l' autopsia á un cos, pera esbrinar 'l mal de que ha mort.

—Las doctrinas ó ideas de 'n Ramón—deya 'n Ridaura,—son la exageració de la classe: son deceptisme li fá véurer tot de color fosch: los actors son personas dignas; de bona sobra de coneixements están dotats per ésser nobles y justos mes que ningú. ¿De qué serveix sapiguer imitar totas las passions de la humanitat, posar de relleu los errors y cenyirse á la moral d' una comedia? Qui toca molts géneros ¿no sabrá triar lo bó de lo dolent? Sens dupte. ¡Bah, bah! en Ramón pinta ab colors massa vius petits tóns que no constituheixen lo quadro total del teatro.—

Aixis pensaba en Ridaura tot passejantse amunt y avall de la Rambla, quant de prompte fôu cridat per un actor á qui coneixia de vista; fôu cridat y portat á un grupo de quatre actors, que adelantátsen un d' ells molt conegut per sa predilecció á las obras antigas, parlá aixis:

—¿Es usted el jóven llamado Ridaura ó cosa así?

—Servidor de usted. ¿Qué se le ofrece?

—Es el caso que... Veurá, mes val que parlem català: aixis ne farem mes vía.

—Com vulgui

—Donchs be: s' está formant una companyia de la qual jo 'n só 'l primer actor y 'ls senyors aquí presents ne forman part.

—Celebro

—¿Tè vostè compromís aquesta temporada?

—Estich á sa disposició.

—Jo á vosté no 'l coneix de treball; mes havent-me sigut ben recomenat com á según apunte y per fer paperets, potse 'ns podrem arreglar...

—Gracias; aprecio la recomendació (que á ningú he demanat), siga de qui siga; mes jo sóch galán jove y...

—¡Galán jove! ¿No anaba ab en Prieto?

—Si, senyor: de galán jove.

—¡Ho estranyo! M' havían dit...

—Y á mí també—replica un del grupo.—¿ M' havían dit que vosté portaba 'l según apunte á Vilanova.

—Donchs los han enganyat.

—Tot pot ser. En fi, dispensi.

—De res. Disposin...

Y 's despedí del grupo tot pensant qui podia ser aquell que tant favor li feya sense demanarli.

A l' endemá, tornemhi: ralet de café en «Las Delicias» y altre cop á la Rambla esperant que vingán; mes lo que *venta* no era sino días y mes días sense esperansa de que s' arreglés *algo*. Tres companyias s' havían ja format: dos d' ellas ja estaban en camí de son teatro y l' altra ja arreglaba 'ls baguls pera fer ol mateix: aquesta marxaba á Girona y d' ella 'n formaba part, entre las primeras figuras, aquell rebutxat galán jove apellidat Trussó.

Mentida li semblaba á n' en Ridaurs qu' en Trussó figurés en companyia tan arreglada per teatro tan formal com ho es 'lo Principal de Girona. Duptaba fins de la vritat del cas, quant se trobá ab en Trussó, tot adelarar per la marxa, y donant mostrás de gran amistat envers en Ridaura, digué:

—Noy, aquesta temporada no sé pas per' hont girarme. Demá marxo á Girona: no bi volia pas anar; pero tant m' han pregat. que. no he pogut de menys. Primer tenia d' anar á Reus; estich encara compro-

més per Tarragona y últimament m' han escrit de Vich enviantme la escriptura en blanch pera que hi posés lo sou que vulgués.

—Si qu' estàs d' enhorabona.

—Jo sempre. Com que avuy per avuy puch dir que sóch del galans joves de mes *empuje*, está clár, totas las empresas me volen. No 't pensis, m' ho faig pagar be: aquí á Girona hi vaig ab 9 pessetas diarias y 15 días de préstamo.

—¡Bravo, home! me 'n alegro.

—Si, noy, si. ¡Oh, y no vull pas passar mes de dos anys sense ser galán.

—¿Primer actor tú?

—¡Vaya! ¿Qué 't pensas? Tinch mitja detzeneta d' obras que me las jugo ab lo mes pintat. Be prou que ho sabs tu.

—Si, si...

—Vaja, adeu, que demá marxo y ara vaig á buscar un cinturón y escarcela de *lucres* que m' faig fer per la primera funció. Un cinturón molt bonich, de color vert y ab pedras vermellas y filets d' or.

—¿Ab qué debuteu?

—Ab *El Campanero de S. Pablo*; jo hi faig l' *Albinus*.

—¿Y en aqueix paper treurás lo cinturón que dius?

—Si.

—Pero si l' *Albinus* vesteix negre y...

—¡Uy! ¿qué té que véurer aixó? Tu miras moltes cosas, may serás res: la qüestió es fer goig, lo demás son romansos. Vaja, adios.

—Adios. ¡La qüestió es fer goig! ¡Vaya un cap!

—Un cap que fara carrera—digué una veu que eu girá á n' en Ridaura tot sorprés, y 's trová de an de 'n Ramón l' apuntador, que havia estat escoltant l' anterior conversa.

—¡Hola! ¿sou vos, Ramón? Jo ja us feya qui sab ahont.

—Donchs mira, aquí m' tens encara, entremitj la pauleya, escoltant las innocentadas dels uns y las *illadurats* dels altres.

—¿No esteu ajustat?

—Si y no.

—¿Qui us entén?

—Ja veurás: no digas blat fins que siga dins del ch. Y aquet blat es lo préstamo, ¿entens?

—Prou. ¿Y ahont aneu?

—A Mahó.

—¡Caramba!

—¿Y tu? ¿Encara no tens res?

—Per ara...

—Escolta, ara que hi penso. Com va quedar alló de la dama jove?

—¿Quina dama jove?

—Home... la... Lluisa.

—No se en quin sentit parlas.

—¿Que fas lo tonto, Ridaura?

—No, us entench Ramón.

—Veurás: dich aixó porque vaig véurer que tu y ella, alla a Vilanova....

—¿Qué? ¿També vos sou dels que creyan que jo hi tenia algún enredo? Aneu equivocats, Ramón. Ab la Lluisa no hi tenia altre tracte que 'l que precisa entre companys de treball. Havían donat en dir qu' ella y jo teníam... ¡pobre noya! La maledicencia sempre peca d' inexperta.

—Si, si; ja vas estar ben be de sort.

—¿Qué voleu dir?

—Eu fi, ja 'n parlarem un altre día. Ara, adios, que vaig pe 'l blat, vull dir pe 'l préstamo

ANTÓN MOSTASSA

Colaboració Admesa

EN LA FONT GROGA.

Tres anys á los menos feya que jo no hi havia estat, quant m' agafá la taleya de tornarhi ahí 'vent dinat.

L' últim cop que vaig anarhi ab ma promesa va ser:

¡quanta alegría al pensarho!... Sempre me 'n recordaré.

¡Com saltábam afanyosos

l' un y l' altre sens parar!

¡Quins moments mes deliciosos!

¡Quin modo de disfrutar!

Tot está igual, tot encara.....,

lo bosch, las casas, la font....

¡Ay! quina suor mes rara

ne devalla per mon front!

Es á dir, tot no; una cosa

hi so trobat á faltar:

una cosa que no gosa

lo meu cor á demanar.

Hi falta aquell sér diví

ab la qual váreig anarhi;

falta la que m' fa pati

tant solsament al pensarhi.

Falta aquell ángel del cel

ab lo qual corria jó...

falta aquell terrós de mel

qu' era tota ma ilusió.

¡Qui pogués per una estona

ara propet d' ella estar!

¡quina estona mes remonal!

¡tant de bó hi pogués lograr!

Mes ¡ay trist! ¡perqué ma pensa

delira tan follament

y perqué llágrimas llensa

lo meu cor inutilment,

Si ab mos propis ulls, un dia

morta la vaig ovirar

com un cotxe la conduhia

pera deixarla al fossar?

¡Ay de mi! ¡quanta tristesa

sento al contemplar eixa font,

puig en ella ma promesa

va donarme 'l seu si un jorn!

J. T y R.

Repertori de Fora

Sitjes, 15 de Maig.

Senyor director: ahir va venir la companyia que dirixen los senyors Sanllehi y Rumiá, y ab mes que regular éxit va posar en escena *¡Quien fuera libre! La madre del cordero* y *El Monaguillo*.

En la primera varen alcansar molts aplausos tots los artistas que hi prengueren part.

De *La Madre del cordero* si tinch de ser just, diré qu' es un juguet en que 's lluhiren la senyoreta Simó y 'l senyor Rumiá que en lo paper de *Tonto* va donar probas de ser un excelent artista cómic. Lo senyor Gavilanes, va presentarse molt ben caracterisat. La jota del número 4 cantada á coro, va tenir que repetir-se á instancias del públich.

El Monaguillo com sempre; de manera que la concurrencia, que la componian desde 'l mes rich propietari al honrat treballador, va surtir del Prado altament satisfeta de la companyia. ¡Lástima que ja toca al seu despidol!

Vilanova y Geltrú 16 de Maig.

Ahir á la tarde va donarse funció en lo Principal ab tan escassa la concurrencia, que 'l teatro representaba un *cementerio* (com se sol dir). Los artistas varen rébrer molts poch aplausos.

A la nit, entre altrás obras, *Caramelo* y *La Casa del oso*, que té un bon argument, y 'l públich va tenir rahó donántlosi alguns aplausos.

Sé de bona tinta que 'l dissapte prop—vinent aquesta companyia donará la funció de despidol á Vilanova, y diumenje, 22 del corrent en lo Tivoli debutará la meytat de la companyia del teatro Romea pera donar las acostumbradas funciones de temporada d' estiu. En ella hi figurarán D. Enrich Borrás, las senyoretas Sala y Llorente, y á

mes las senyoras Galí, Lopez y otras, y 'ls actors Asperó, Bals, Camps y altres que junts forman un total personal de vint. La empresa ha tingut l'acert de contractar la orquesta «La Vilanovesa» qu' es la que sempre cobra mes honra, profit y aplausos.—R. N.

DESDE BARBASTRO

Barbastro es una població que compta ab un teatro digne d' una capital. ¡Llástima que sempre está tancat!

En companyia de una aragonesa mes salada que 'l bacallá y després de un sopar de P. P. y triple W. me dirigí al teatro 'l dia del debut de la companyia que tingué lloch ab la bonica comedia de Vital Aza, *El Señor cura*. Acert tingué 'l director don Rafael León en escullir aquesta comedia la primera nit, puig lo públich del parais d' aquí es de lo mes incomprensible que hi há: Tan aviat xiula, com brama; tan prompte xiscla com canta; tot, menos callar. No obstant, en *El Señor cura*, desde las primera escenas seguí ab atenció escoltant als artistas y aplaudintlos al final de tots los actes.

La aragonesa, al veure 'l desenllás de l' obra, pensant tal volta en la *vicaria*, 'm dirigia unas miradas de bé degollat, que jo no podia resistir; pero que per dissimular aplaudia en primer lloch al senyor León (que feya 'l capellá y al senyor Catalá ('l corneti).

Ajudaren al bon desempenyo de l' obra, entre altres, los Srs. Redondo, Pinzá, y Barraycoa. De las damas, sols puch mencionar la Sra. Delgado, puig fó l' única que estigué bé en son paper.

Felipe Derblay ha sigut l' última obra que he vist en aquest teatro y la que no agradá als *baturros* del tercer pis. ¡Qui n' escándoll! Que be diu l' adagi: «no 's va fer la mel pera la boca de l' ase!» Lo públich, sensat aplaudí ab justicia al senyor León y senyora Delgado, los demás *puntos suspensivos, mas vale callar*

Los Baturros y *Ya somos tres* han sigut las sarsuelas que com fi de festa s' han donat respectivament. En abduas se feren aplaudir molt la Sra. Barrera y 'l senyor Redondo.

L' aragonesa no 'm solta l' ull de sobre. ¿Qué faig, amic Director? ¿Me suicido, dich, m' hi caso?

Hasta la próxima.—CRISTÓFOL LLEGANYA.

Valencia, 9 de Maig.

Estimat Director: ab gust compleixo son encàrrech, donantli compte de l' inauguració de la temporada de Primavera, retrassada una setmana, tant en lo teatro Principal com en lo teatro Apolo, á causa de la festa socialista del primer de Maig.

Ab una molt regular entrada comensá en lo primer teatro la seva curta temporada la companyia madrilenya que tant magistralment dirigeix lo Sr. Mario. L' obra representada fou *Felipe Derblay*, ben posada en escena y admirablement presentada, veyentsi sempre la experta direcció de D. Emili Mario. La senyoreta Guerrero, antiga coneixensa, aixis com las Sras. Alverá de Nestosa, García, Menéndez, Ruiz y Suárez, y 'ls senyors Cepillo, Montenegro, García, Ortega, Balaguer, Mendigrichia y Thuiller, (aquet últim un bon actor nou per aquest públich), tots foren aplaudits lo que fa presagiar que nostre teatro Principal serà durant aquesta temporadeta centre de la bona societat. Demá debutará l' Sr. Mario, estrenant en aquesta ciutat *El amigo Fritz*.

Després de mil peripecias, obrí també ahir nits sas portas lo bonich colisseu del carrer de Don Juan de Austria, ab una molt regular companyia de ópera. La obra posada en escena fou *Gli Ugonotti*, que alcanzá individualment una execució regular; pero no en conjunt per las causas que anem á apuntar. Lo mestre director Sr. Petri alterá continuament los temps de la partitura en modo tal, que algún cop (per exemple al final del acte según) resulta una verdadera confusió de la que 'l públich protestá. 'Ls coros son deficientes y l' orquesta encara que composta de bons professors, resulta escassa en número. La direcció escénica no s' hi vejé may y 'l decorat, escepte l' últim acte, molt tronat.

La part de *Valentina* estava confiada á la senyoreta Muñoz soprano de bonica veu, si be que en los aguts cambia de timbre resultant estrident. Diu regular y es freda en escena, per tot lo qual resulta sa part un poch fluixa. Fou aplaudida en lo duo del quart acte y en la frase *salva Raoul* que té ben apresada.

La reina *Margarita*, cantada per la senyoreta Huguet, resultá una reina de primera, fou molt celebrada y aplaudida pe 's públich y si fos valenciana son éxit hauria sigut colossal. La senyoreta Juliá, am lo patje *Urbano*,

nos probá que canta molt rebé, pero que no es contralt. Fou, tant en la cavatina com en lo rondó, ab justicia molt aplaudida.

Lo tenor Sr. Angioletti, sigue rebut al aparéixer en escena, ab aquell silenci precursor de grans éxits ó tempestats. Als dos minuts de cantar interrompí son cant un aplauso calurós, aplauso que l' acompanya en totas las pessas en que prengué part. Adquirint proporsions extremadas y delirants en lo duo ab la reina y final del acte según, septemino del tercer duo del quart, al final del que tingué que surtir unas deu ó dotse vegadas á rébrer una tempestat de picaments de mans.

Lo barítono senyor Rubí té una gran veu y cantá bé. Los baixos Senyors Leon y Planas feren mala feyna. La comprimaria surtí mal lliurada de sa part y son trajo no fa favor á cap sastreia. Lo tenor Sr. Blanch sigué aplaudit en lo acte tercer.

Senyor Director de escena; adverteixi á la senyoreta Huguet que aquella corona de brillants déu guardarla pera quant fassi recepció en palacio; pero no pera posársela al acabar de pendrer lo bany.

En resum: la companyia ha agradat bastant, particularment lo tenor y lo soprano llenguera; pero si no cambian la direcció artística temém que la temporada será lamentable pe 'ls interessos de la empresa y dels artistas.—VICENS CHUFLA.

Reunions Particulars

ARGENSOLA, (Gracia).—Lo passat diumenge se representaren la pessa *Pluja d'estiu* y la sarsueleta *Dorm*, distingintse en las dugas produccions la senyora Vila y 'l senyor Masvidal, vejentse obligats á repetir tots los números de música de la popular sarsuela catalana.

NIU CATALÁ.—A benefici del conserje d'aquesta societat se posá en escena l'últim diumenge lo precios drama *Las joyas de la Roser*, que valgué justos aplausos als encarregats del desempenyo, que eran la senyora Julia de las Morenas y 'ls senyors Prats, Fíguérola, Dalmau y Garrusset; encara que 'l senyor Dalmau hauria surtit mes aitos si no hagués exagerat tant lo seu paper. En la pessa *Tres cors*, várem notar falta d'ensajos.—J. A.

ALMOGAVAR.—En aquesta societat tingué lloch diumenge, despres de la representació de *Las Carbasas de Montroig*, l'estreno de un monólech recitat per 'l senyor Costa y que porta per titol *L'Almogavar*, lo qual va resultá de género *nort-americá*, tota vegada que no serveix mes que per anunciá alguns establiments de socis, lo lloch ahont estant situats y 'l género en que comercian. Fet en altra part hauria resultat un *pompós* anunci (pero massa llarch) de las ventatjas que reporta als joves que son y volen ser socis de dita societat.

Son desempenyo va deixar que desitjar y s' compren, dat lo difícil que resulta lo declamar prosa; ab tot, se coneixia que 'l senyor Costa l'havía estudiat.

Pera 'l 2 del present anuncia aquesta societat l'estreno de un monólech titolat *Un galán de Uinsa*, original del senyor R. Ojeda, y tot y sent, estreno es anunciat, *el tan aplaudido*, en los programas. ¡TABLEAU!!—R.

Cavilacions

ANAGRAMA

—¿Qué t' ha semblat, Viladot, aquell drama?

—Es molt total.

—¿Sabs de qui es? D' aquell xaval qu' ahir feya ballar tot.

JOSEPH GUASCH

Deixem la secció de Saló de descans y la contestació á la Correspondencia particular, per excés d' original

PUJOL Y SOLÉ, IMPRESORES, TALLERS, 45.

PERRUCAS Y POSTISSOS
DE TOTA CLASSE
PERA TEATROS

Gran Saló

pera afeitar, tallar y rissar cabells
EN LA

PERRUQUERIA DE

Vicens García

Conde del Asalto, 6, pral.-Casa establerta desde 1840

Construcció de Teatros

SEVI Y COMPLET Y BÓ
pera guardarropias

Pera informes y detalls, dirigir-se al
fuster del carrer d' Estruch, 11

BARCELONA

Peluquería Artística

Saló pera afeitar, rissar y tallar lo cabell

DE

LLUIS ANGLADA

Gran assortit de perrucas

y tota classe de postissos per' artistas
de teatro

Rambla del Centro, 7, ent.º
BARCELONA

ARXIU LIRICH-DRAMÁTICH

DE

Bonnin germans

Copisteria de vers y música

Servey á tots los punts d' Espanya

PREUS ECONOMICHS

Carrer del Vidre, 2, 4.^{rt} tocant al de Fernando VII

BARCELONA

Despaig cada dia, fins á las 9 del vespre

FABRICACIÓ DE
Llunas Assogadas

PERA MÍRALLS

de Ortega y Badia

Depòsit de cristalls—Baldosas

Baldosetas, etc., etc.

Teléfono núm. 1397

Carrer de la Condesa de Sobrediel, 3

BARCELONA

Pianos Alemany's

LOS MILLORS Y MES BARATOS DEL MÓN

FABRICATS PER

Paul Werner's

Bon sonido y construcció elegant.

Se ven al contat y á plassos

N. AGUSTÍ

Muntaner, 17, ent.º ..º - BARCELONA

NOVAS ESTUFAS AMERICANAS

DE ELEGANT CONSTRUCCIÓ

Ab ellas s' obté foch continuu sens molestia
y s' consegueix posarlas á tota temperatura

Unich representant en Espanya

NICOLAU AGUSTI

Muntaner, 17, ent.º 1.º - BARCELONA.

TRENCADURAS

Se curan aviat y radicalment ab lo Braguer mecánich
regulador, inventat per l' especialista Sr. Palau. Recoma-
nat per tots los metjes eminents y premiat en la última
Exposició de Barcelona. Té concedit Real privilegi.
Carrer Ample, 12 y 14, al costat de la Iglesia de la
Mercé.

Consultori ortopédich de 8 á 1 y de 3 á 8

Carme, 33

Máquinas de
casir, máqui-
nas de fer mitja

SANTASUSANA

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas — Se ven á plassos y al comptat

Carrer del Carme, 33 — BARCELONA

Aparatos pera
pendre dutxas.

Carme, 33

Máquinas pera fer mitja

Las mellors del món

S' hi fan mitjas, mitjons, camisetes de punt d' agulla igual que á la má, comensa-
das y acabadas á la mateixa máquina, proporcionant la mellor manera de gua-
nyarse la vida á casa. — Se ven á plassos y al contat. — Exportació á qualsevol
població. — S' ensenya de franch á treballarhi.

N. Agustí Manyosa. — Regomir, 25 y 27, botiga

CONCORDIA